

Elevundersøkelsen 2015: Mobbing, krenkelser og arbeidsro

De nasjonale tallene viser at det er små endringer i både mobbing, krenkelser og arbeidsro i norsk skole.

RAPPORT | SIST ENDRET: 14.01.2016

Tittel:

Mobbing, krenkelser og arbeidsro i skolen - analyse av elevundersøkelsen skoleåret 2015/16

Rapporten:

[Last ned rapporten hos NTNU Samfunnsforskning \(PDF\)](#)

Forfatter:

Christian Wendelborg, NTNU Samfunnsforskning

Utgiver:

NTNU Samfunnsforskning

År:

2016

Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen gjennomføres årlig. Svarene elevene gir, analyseres i flere ulike rapporter hvert år.

[Her finner du en oversikt over disse rapportene](#)

De første resultatene fra Elevundersøkelsen 2015 er klare og NTNU Samfunnsforskning har i en analyse sett nærmere på spørsmålene om mobbing, krenkelser og arbeidsro i skolen.

Excel-ark med nasjonale tall, fylkestall og trinntall finner du nederst i saken.

Hovedfunnene i undersøkelsen

Resultatene fra Elevundersøkelsen 2015 er svært like resultatene fra 2014.

Mobbing

- 3,7 prosent av elevene svarer at de blir mobbet to til tre ganger i måneden eller oftere. Det er en liten nedgang fra 3,9 prosent i 2014.
- Mobbeandelen ser dermed ut til å ha stabilisert seg. I 2013 viste undersøkelsen en nedgang fra 6,8 til 4,3 prosent.

Reduksjonen kan henge sammen med endringer i Elevundersøkelsen dette året.

- Det er flest elever som blir mobbet av elever i gruppa eller klassen, og dernest av andre elever på skolen. Mobbingen avtar med alderen.

Krenkelser

Siden 2013 har elevene svart på hvor ofte de opplever erting, utestenging, spredning av løgner, trusler, negative kommentarer om utseende og fysiske krenkelser som slag, dytting og sparking.

- 14,3 prosent svarer at de har opplevd en eller flere av disse krenkelsene to til tre ganger i måneden eller oftere. Andelen synker noe, men flater ut sammenliknet med den klare reduksjonen året før.
- Å bli gjort narr av eller ertet er den mest utbredte krenkelsen, etterfulgt av å bli holdt utenfor og å få negative kommentarer om utseende. Skolen er uvitende om mye av dette, og mange elever opplever at de ikke får hjelp.

Arbeidsro

- 64 prosent er litt eller helt enig i at det er god arbeidsro i timene. Det er uendret fra forrige Elevundersøkelse, men en positiv utvikling fra 2013.

Revisjon av Elevundersøkelsen i 2013

I 2013 la vi til spørsmål om seks konkrete krenkelser for å få et enda bedre kunnskapsgrunnlag om elevene som mobbes og plages, slik at lærere og rektorer kan følge opp med riktige tiltak.

Spørsmålene om krenkelser kan ha påvirket elevenes forståelse av spørsmålet om mobbing. NTNU Samfunnsforskning har forsket på om nedgangen i mobbing skyldes metodiske effekter. Konklusjonen er ikke entydig, men det ser ut som om at nedgangen delvis kan skyldes at de nye spørsmålene om krenkelser er plassert rett før spørsmålet om mobbing, samt at undersøkelsen ble flyttet fra våren til høsten.

Når det gjelder spørsmålet om arbeidsro, er rekkefølgen på svaralternativene endret fra undersøkelsen i 2013. Dette kan ha påvirket resultatet om arbeidsro.

Nøkkeltall over tid

Mobbing

Andelen elever som har svart at de blir mobbet to til tre ganger i måneden eller oftere:

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
7,0	7,5	7,3	7,3	7,5	6,8	4,3	3,9	3,7

Krenkelser

Andelen elever som har svart at de har opplevd ulike typer krenkelser to til tre ganger i måneden eller oftere:

Hvor ofte har dette hendt med deg på skolen i dette skoleåret?	2013	2014	2015
Noen gjorde narr av eller ertet meg, slik at jeg ble lei meg	10,7	8,3	7,7
Jeg ble holdt utenfor	8,7	6,1	5,7
Noen spredte løgner om meg	8,0	5,5	5,1
Noen truet meg	3,4	1,9	1,8
Noen slo, dyttet, sparket eller holdt meg fast så jeg ble redd	3,3	2,1	1,9
Noen kommenterte utseendet mitt negativt på en måte jeg ikke likte.	7,9	6,1	5,7
Andel som har opplevd en eller flere krenkelser to til tre ganger i måneden eller oftere	21,1	15,1	14,3

Arbeidsro

Andelen elever som er litt eller helt enig i at det er god arbeidsro i timene:

2010	2011	2012	2013	2014	2015
46,5	48,0	48,6	52,9	64,2	64,2

Dette er Elevundersøkelsen

- En nettbasert spørreundersøkelse hvor elever fra 5. trinn til utvideregående skole får si sin mening om forhold som er viktige for læring og trivsel i skolen.
- Obligatorisk for 7. trinn, 10. trinn og vg1. Frivillig å delta for øvrige trinn.
- Gir lærere og rektorer informasjon om hva elevene utsettes for, slik at de kan følge opp med riktige tiltak for å gjøre skolehverdagen bedre.
- Cirka 416 000 elever svarte på undersøkelsen i 2015.
- Utdanningsdirektoratet er ansvarlig for gjennomføringen av undersøkelsen, mens NTNU Samfunnsforskning er ansvarlig for analysene og rapporteringen.

- [Nasjonale tall 2015](#)
- [Fylkestall 2015](#)
- [Trinn-tall 2015](#)
- [Undersøkelsen fra 2014](#)